

Z OBSAHU	O společenství v duchovních dobrech. Katecheze Svatého otce Františka	04
	Mučedníci komunismu: Boží služebník don Titus Zeman SDB	07
	Dítě na okraji společnosti. Dítě a důchodová reforma	10
	Dobré dílo Josefa Floriana	12

TRADICE OTCŮ

Z kázání svatého papeže Lva Velikého († 461)

Pán praví: *Nebude-li vaše spravedlnost mnohem dokonalejší než spravedlnost učitelů Zákona a farizeů, do nebeského království nevejdete. Jak však může být spravedlnost hojnější, než když milosrdenství vítězí nad soudem? A co je přiměřenější a důstojnější, než když stvoření učiněné k obrazu a podobnosti Božímu napodobuje svého původce? Ten založil obnovu a posvěcení věřících na odpuštění hříchů, takže po zrušení přísné pokuty a prominutí všech trestů se viník zase stává nevinným a konec hříchů je počátkem ctností. [...]*

Když někdo miluje Boha, stačí mu, jestliže se líbí tomu, kterého miluje. Neboť nelze žádat větší odměnu, než je sama láska. *Vždyť láska je z Boha, poněvadž sám Bůh je láska. A je-li jím zbožný a čistý duch naplněn, raduje se natolik, že kromě něho netouží po žádném jiném potěšení. Je tedy pravda pravdoucí, co říká Pán: *Kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce. [...]**

Ti, kteří myslí na vyšší věci, a ne na pozemské, a kterým nejde o to, co pomíjí, ale o to, co je věčné, mají v tom neporušitelné bohatství. Prorok o něm říká: *Přiblížil se náš poklad a naše spása, moudrost a kázeň a zbožnost od Pána: to jsou poklady spravedlnosti. S pomocí milosti Boží se jimi i pozemské statky mění v nebeské, když totiž lidé užívají majetku, ať už spravedlivě zděděného nebo jinak nabytého, jako nástroje k něčemu zbožnému. Jestliže například to, co mají navíc, rozdělují na podporu chudých, shromáždí si bohatství, o které nemohou přijít. Neboť co rozdali almužnou, to už nepodléhá žádné újmě. A tak mají právem srdce tam, kde je jejich poklad. Neboť blaze těm, kteří si pěstují takovéto bohatství, aby rostlo, a nebojí se, že je ztratí.*

Fra Angelico: Svatý Lavřinec rozdává majetek chudým (1447–1450). Foto: Wikimedia Commons

Zápas o Boží království

Křesťanství nelze prožívat kdesi v mystickém ústraní, ale křesťan se stává křesťanem teprve ve styku s lidmi, v zápase o Boží království na tomto světě. To jsou slova vyznavačského sociálního pracovníka, zachránce mnoha chudých a pronásledovaných lidí a stovek dětí, Přemysla Pittra. Narodil se ve vzrušené době konce 19. století a i když ho jeho zbožná matka vychovávala ve víře, už ve svých jedenácti letech se stal ateistou. Žil dosti nevázaně až do doby, kdy ho na střední škole výrazně ovlivnil profesor Emanuel Rádl, autor známé *Útěchy z filozofie*. Jako učitel byl u žáků velmi oblíbený a kriticky posuzoval tehdejší českou společnost. Řešení viděl v návratu k vnitřní mravní opravdovosti a odpovědnosti jednotlivce. V jednom svém článku napsal: „Situace je

taková: celý duch našeho veřejného života je výchovou k potlačování osobností, k potlačování individuálního mravního a rozumového hodnocení v domnělém veřejném zájmu.“ Pittr později na Rádlu vzpomíná takto: „Ukázal mi bojovnou stránku křesťanství, a to v době, kdy jsem byl snad příliš odvrácen od světa.“

Dalším mezníkem v jeho životě bylo setkání s Novým zákonem. Došlo k němu během 1. světové války, jak o tom píše ve svých poznámkách: „Začal jsem číst Ježíšovo Kázání na hoře a některá jeho podobenství – a to byl onen den, kdy se mi pojednou v duši rozběsklo a já plakal v hlubokém duševním pohnutí.“ Po skončení války se kromě přednáškové činnosti, ve které propagoval křesťanské zásady,

Dokončení na str. 3

Charita pro Filipíny

Tajfun Haiyan zasáhl střední část Filipín a zanechal za sebou ničivou zkázu. Pomozte nám pomoci.

SBÍRKOVÉ KONTO
číslo účtu: **55660022/0800**
u České spořitelny, VS 133.

DMS ve tvaru **DMS CHARITASVET** na číslo **87 777**.

Cena přílohy DMS je 30 Kč. Charita ČR číslo 28,50 Kč. Všechny příspěvky mohou být...

www.charita.cz | svet.charita.cz

Foto: Charita ČR

Evropští biskupové o problémech imigrantů

Ve středu 13. listopadu se sešla na třídením jednání v Bruselu Komise biskupů ze států Evropské unie, které předsedá německý kardinál Reinhard Marx. Zasedání se zabývá problémy imigrantů, k jejichž řešení vyzývá Svatý otec František.

Českou biskupskou konferenci jako stálý delegát zastupuje královéhradecký biskup Jan Vokál.

Hlavním tématem zasedání je tentokrát migrace a integrace, biskupové jednali o ryze „bruselských“ tématech jako Evropa v pohybu, udělování politických azylů a možnostech, jak Církev může přispět k řešení s tím spojených problémů.

Biskup Jan Vokál byl českým delegátem pro COMECE (*Commission of the Bishops' Conferences of the European Community*) jmenován letos v létě. Úkol převzal od litoměřického biskupa Jana Baxanta.

Téma migrace a uprchlíků v poslední době velmi akcentuje Svatý otec František, který nedávno navštívil jeden ze symbolů těchto jevů – italský ostrov Lampedusa. Nabádal tam právě k tomu, aby se křesťané zapojili do pomoci uprchlíkům.

Biskupství královéhradecké

Charita ČR pomáhá na Filipínách

Charita na Filipínách dokázala doručit potraviny lidem, kteří se ocitli v zoufalé situaci po zásahu masivní bouře. Tajfun Haiyan (místně známý jako Yolanda) prošel a ničil několik filipínských ostrovů. Své domovy muselo opustit 600 tisíc lidí. Pomoc potřebuje více než 9,5 milionu lidí z více než devíti provincií.

„Je to poprvé, co Filipíny zažily katastrofu takového rozsahu. Navzdory přijatým opatřením její síla překonala všechna očekávání. Nedokázali jsme si představit, že by bouře mohla být na Filipínách tak ničivá,“ uvedl otec Edwin Gariguez, výkonný tajemník Charity Filipíny (NASSA). „Opravdu potřebujeme veškerou pomoc, kterou můžeme získat,“ říká otec Gariguez. „Situace je skutečně katastrofální. Vážíme si solidarity všech charitních organizací a jejich příznivců po celém světě.“

„Charita Česká republika se ihned prostřednictvím celosvětové charitní sítě zapojila do pomoci obětem ničivého tajfunu Haiyan. Na cestě po jeho řádění je víc jak 80 % budov poničeno a půl milionu lidí muselo být evakuováno. Odstraňování škod bude nejen časově, ale i finančně velmi náročné. Proto jsme se rozhodli vyhlásit sbírku a poprosit všechny naše příznivce a dárcy, aby prostřednictvím naší sbírky spolu s námi pomohli lidem na Filipínách,“ uvedl Lukáš Curylo, ředitel Charity ČR.

Charita ČR otevřela sbírku Charita pro Filipíny, kam lze posílat finanční dary: číslo bankovního účtu je 55660022/0800 u České spořitelny, variabilní symbol 133.

Na sbírkový účet pro Filipíny přispěli dárci částkou 3 189 978 Kč (stav k 15. listopadu). Charita ČR současně uvolnila ze svého krizového fondu na pomoc Filipínám částku 250 000 Kč a Arcidiecézní charita Olomouc 100 000 Kč. Pomoc pro Filipíny lze podpořit také zasláním dárcovské SMS ve tvaru DMS CHARITASVET na číslo 87 777. Cena DMS je 30 Kč. Charita ČR obdrží 28,50 Kč. Službu zajišťuje Fórum dárců.

Charita ČR

Den boje za svobodu a demokracii v katedrále sv. Víta

V katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha se 17. listopadu konala ekumenická modlitba za oběti totalitních režimů. Na modlitbu navázal koncert, při němž zazněla „Messe des Morts“ (Requiem) Jeana Gillese (1668–1705). Během slavnostního večera, na který byli pozváni rektori českých univerzit a děkani jejich fakult, byla odhalena plastika sochaře Jana Koblasý nazvaná Vzkříšení a paní Naděžda Kavalírová převzala ocenění z rukou pražského arcibiskupa kardinála Dominika Duky OP.

Kardinál Duka udělil paní Naděždě Kavalírové zlatou Svatovojtěžskou medaili Arcibiskupství pražského za aktivní odpor proti totalitnímu režimu a zásluhy o demokracii v naší zemi. Naděžda Kavalírová byla v březnu 1948 jako politicky nespolehlivá vyloučena ze všech vysokých škol v Československu. V roce 1956 byla zatčena a odsouzena ve vykonstruovaném procesu za údajnou vlastizradu a špionáž. Po podmínečném propuštění v roce 1959 pracovala jako pomocná dělnice a jako úřednice národního výboru a ministerstva práce a sociálních věcí. Po revoluci se Naděžda Kavalírová ujala vedení Konfederace politických vězňů.

TS ČBK

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Kardinál Sarah: Nedobrovolně dýcháme doktríny, které ničí člověka

„Dokonce mezi pokřtěnými a Kristovými učedníky dnes existuje jakási ‚tichá apoztaze‘, odmítání Boha a křesťanské víry v politice, ekonomice, etice a postmoderní západní kultuře,“ prohlásil předseda Papežské rady Cor Unum kardinál Robert Sarah na konferenci charitativních institucí pořádané Evropskými biskupskými konferencemi v italském Terstu. „Nedobrovolně – pokračoval kardinál – dýcháme oběma plícemi doktríny, které se staví proti člověku a vytvářejí nové politické směry, jejichž důsledkem je pomalá, ale trvalá a agresivní eroze, destrukce a demolice člověka, jeho života, rodiny, práce a mezilidských vztahů. Nemáme už ani čas žít, milovat a adorovat. Je to mimořádná výzva pro Církev a charitní pastorační, protože Církev má také upozorňovat na to, čím člověk strádá.“ Kardinál Sarah dále řekl, že „bezbožný humanismus napojený na vyhrocený subjektivismus a ideologie šířené sdělovacími prostředky a extrémně vlivnými a finančně mocnými skupinami jsou maskovány mezinárodní pomocí a působí také v církevním prostředí i v našich charitativních organizacích. Církev se však řídí křesťanskými hodnotami a má charitativní identitu, jež nemůže být předmětem vyjednávání, takže odmítá jakoukoli ideologii odporující božskému učení a kategoricky zamítá jakýkoli ekonomický nebo kulturní vliv, který vnucuje ideologické podmínky, jež se přiči křesťanskému pojetí člověka.“

Ra Vat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Dokončení ze str. 1

věnoval sociální péči o děti pražských proletářů, později i o děti uprchlíků ze Sudet a děti ze židovských rodin, které tak zachránil před koncentračním táborem. Věřil, že smyslem lidského života je žít jako Ježíš, tedy prokazovat bezvýhradnou lásku a milosrdenství potřebným. Celou jeho činnost provázela ustavičná modlitba. Řídil se Ježíšovými slovy, že máme jít do samoty a modlit se k Bohu Otci, který je ve skrytosti. Je to umění, kterému se musíme učit, napsal v jedné úvaze. Umět se soustředit znamená hledat cestu ke svému středu. Obvykle zůstáváme v půli cesty a nepronikneme tak k jádru své bytosti. Zapomínáme zavřít dveře, a proto ruch ulice a zvuky světa jdou za námi. Bez zvnitřnění není modlitby, a andělé jako Boží poslové k nám nemohou proniknout a my neslyšíme jejich hlas.

Příklad Přemysla Pittra nám ukazuje, že majetek je nutno chápat jen jako službu potřebným. Jde o kulturu vnitřní svobody, která se radikálně staví proti sobeckému majetnictví a vytváří tak předpoklady pro sociální spravedlnost. Jen tam, kde žíté a živé křesťanství dává sílu k zodpovědnosti za bližního i za celou společnost, může vyrůst i sociální spravedlnost. Každý tedy můžeme přispět k vnitřní obnově Církev, když budeme stavět na Božím slově a když budeme zároveň v pokoře a dobrotě srdce připraveni sloužit. Jak uvádí papež Benedikt v knize o Ježíši Nazaretském, Písmo v sobě všude nese potenciál pro budoucnost, který se otevírá teprve tím, že člověk slova Písma prožije a protrpí.

Tato papežova myšlenka o účincích Božího slova nás vede k hlubšímu vědomí o potřebě hluboké, aktivní mravnosti každého z nás, která vychází z víry a připomíná naši odpovědnost nejen za sebe a za své jednání, ale i za naše okolí, za společnost, ve které je nám dáno žít. Dynamická síla křesťanství, která se v dějinách tolikrát osvědčila i v situacích daleko horších než je naše, se má znovu projevit jako zušlechťující, smiřující a sjednocující prvek v rozháranosti, nejednotě a sobectví současné doby. Tak má naše světlo svítit lidem, říká Ježíš, aby viděli naše dobré skutky a velebili našeho společného Otce v nebesích.

*P. Miloslav Michael Fiala OPraem, duchovní u Nejsvětějšího Srdce Páně v Praze-Vinohradech, bývalý prezident České katolické charity a mluvčí ČBK
Převzato z <http://zeliv.eu>, redakčně upraveno, kráceno*

SLOVO KNĚZE

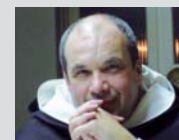
Západní společnost zapomíná na Boha. Uvažuje a rozhoduje „jako by Bůh nebyl“. Snaží se převádnout víru v Boha z veřejné sféry do sféry čistě osobní a soukromé. Prý je to subjektivní záležitost. Pominu nyní, že tato tendence Západu je nerozumná a zavádějící, neboť každý může svým rozumem poznat, že jediný, osobní a milující Bůh existuje. Spíš jde o to, co za této situace dělat?

Můžeme být smutní a bédovat, kam až se to svět dostal nebo kam se to (dříve křesťanské) národy řítí. Ve znechucení z postupujícího úpadku pak je možné uzavřít se do sebe či své rodiny a konat modlitby jen v soukromí domovů nebo kostelů, tedy v místech, kde to totalizující sekularismus nejraději vidí.

Ale je ještě druhá možnost: Nechat se vytlačit z veřejného prostoru a žít přátelství s Bohem všude tam, kde se právě nacházím. A nejen se s Pánem setkávat a u něj čerpat, ale též o něm svědčit a přinášet jeho velkorysé pozvání lidem, které potkávám. I v dnešních podmínkách mohu být radostným a otevřeným člověkem, neboť mne Bůh mnohonásobně obdarovává a já smím rozdávat z jeho pokladů. Duch Boží nám vlévá do srdce lásku, naději, odvahu... (srov. Řím 5,5). Je to Duch Kristův, který nás osvěcuje i zapaluje, učí vlídnosti a pokoře, posiluje naši vytrvalost i trpělivost a dává útěchu a radost (srov. I Sol 1,6).

Ano, to je vpravdě křesťanský postoj: Vnášet Boha do světa, který má stále snahu na něj zapomínat. Mluvit o Bohu, který je jistější než vše, co nám zprostředkovávají smysly, a který je nám tak blízko. Vyprávět o Ježíši, Božím Synu, který se z lásky k lidem obětoval na kříži, a protože vstal z mrtvých a žije, je všude s námi. Modlit se za ty, kdo Boha hledají, a vyprošovat jim dar víry, naděje a lásky.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

KRISTUS

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

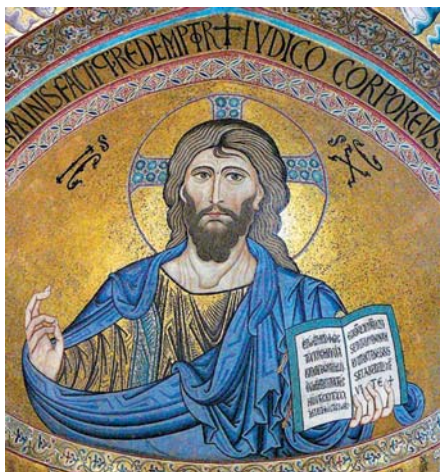

Foto: <http://ordorecitandi.blogspot.cz>

Termín Kristus není nic jiného než řecký překlad výrazu „Mesiáš“ – pomazaný, král. Ježíš z Nazaretu, ukřižovaný syn tesaře, je tak svrchovaně králem, že jeho jméno se stalo královským titulem. Když

se nazýváme křesťané, označujeme sami sebe za lidi krále, za lidi, kteří v něm uznávají krále.

Co však království Ježíše Krista znamená, to lze správně pochopit jen tehdy, když se bere v potaz jeho původ ve Starém zákoně. Přitom se ukazuje cosi pozoruhodného. Království zřejmě nebylo pro Izrael Bohem předurčeno. Vzešlo pro Izrael Bohem předurčeno. Vzešlo přímo ze vzpoury Izraele proti Bohu a proti jeho prorokům, z odpadnutí od původní Boží vůle. Po obsazení země se tento lid vzešlý z rozmanitých kmenů spojil v jakési spříseženstvo, jež nemělo vladaře, ale jen soudce. A soudce neměl jako nějaký vladař právo vydávat zákony, nýbrž jen dané právo uplatňovat. Vláda nad Izraelem spočívala jenom v Zákonu, v předaném, svatém právu Boha. Zákon měl být králem Izraele a skrze Zákon bezprostředně sám Bůh. Všichni si byli rovni, všichni svobodni, protože byl jen

jeden Pán, Bůh, který držel svou ruku nad Izraelem skrze Zákon.

Avšak Izrael žárlí na okolní národy s jejich mocnými králi. Chce být jako oni. Marně Samuel zapřísahá lid: Budou-li mít krále, budou služebníky. Oni však vůbec nechtějí svobodu, rovnost, vyvolení, Boží království. Chtějí být jako ti druzí; přisvojují si postoj Ezaua – nezáleží jim na vyvolení, nýbrž na chtivosti, na marnivosti. Král v Izraeli je nejprve výrazem vzpoury proti panování Hospodina – odmítnutí vyvolení a sestoupení mezi ostatní národy. Avšak nyní nastane něco podivuhodného: Hospodin přistupuje na svéhlavost Izraele a právě tím mu dává novou možnost k obrácení. Davidův Syn, král, se jmenuje Ježíš; v něm se Bůh ponořil do lidstva a spojil se s ním.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Koláček SJ

O SPOLEČENSTVÍ V DUCHOVNÍCH DOBRECH

Katecheze Svatého otce Františka na generální audienci

Všechno, co Církev vlastní, je společné všem, kteří do ní patří.

Církev je společenstvím v duchovních dobrech, svatých věcech – společenstvím svátostí, charismat a lásky.

Dobrý den, drazí bratři a sestry! Míne jsem mluvil o společenství svatých chápaném jako společenství mezi svatými osobami, tedy mezi námi věřícími. Dnes bych chtěl prohloubit další aspekt této skutečnosti. Vzpomínáte si, že jde o dva aspekty. Jedním je společenství mezi námi, jednota nás, kteří tvoříme společenství, a druhým aspektem je společenství v duchovních dobrech, svatých věcech. Tyto dva aspekty se spolu těsně pojí. Společenství mezi křesťany totiž roste účastí na duchovních dobrech. Zamys-

líme se zvláště nad svátostmi, charismaty a láskou (srov. KKC 949–953). V jednotě a ve společenství rosteme svátostmi, charismaty, která každý má, protože je dostal od Ducha Svatého, a láskou.

Společenství ve svátostech

Nejprve společenství ve svátostech. Svátosti vyjadřují a uskutečňují účinně a hluboké společenství mezi námi, poněvadž v nich se setkáváme s Kristem Spasitelem a skrze něho s našimi bratry ve víře. Svátosti nejsou zdáním, nejsou

rituálem. Svátosti jsou Kristovou silou, ve svátostech je Ježíš Kristus. Když slavíme mši svatou, je v eucharistii živý Ježíš, právě on, který je živý, nás shromažďuje, vytváří z nás společenství a umožňuje nám ctít Otce. Každý z nás totiž je křtem, biřmováním a eucharistií přivtělen ke Kristu a sjednocen s celým společenstvím věřících. Proto Církev na jedné straně „tvoří“ svátosti a na druhé zase svátosti vytvářejí Církev, budují ji, rodí nové děti, shromažďují je ve svatý Boží lid a upevňují jejich příslušnost.

Každé setkání s Kristem, který nám ve svátostech dává spásu, nás vybízí, abychom „šli“ a sdíleli s druhými spásu, kterou jsme mohli spatřit, dotknout se jí, potkat a přijmout a která je opravdu věrohodná, protože je láskou. Tímto způsobem nás svátosti nutí být misionáři, a apoštolské úsilí nést evangelium do každého prostředí i do těch nejvíce nevraživých je nejautentičtějším plodem stálosti svátostného života, neboť je účastí na spásonosné iniciativě Boha, který chce všem darovat spásu. Svátostná milost v nás živí silnou a radostnou víru, která umí žasnout nad Božími divy a odolávat idolům tohoto světa. A proto je důležité tvořit společenství; je důležité, aby děti byly pokřtěné brzo; je důležité, aby byly birmovány. Proč? Protože v tom spočívá přítomnost Ježíše Krista v nás, z níž se nám dostává pomoci. Je důležité, abychom šli ke svátosti smíření, když cítíme, že jsme hříšníky. Někdo řekne: „Otče, ale já mám strach, že mě kněz bude plísnit.“ Nikoli, kněz tě nebude plísnit. Víš s kým se setkáváš ve svátosti smíření? S Ježíšem Kristem, který ti odpustí. Očekává tě tam Ježíš, a to je svátost. A tak roste celá Církev.

Společenství charismat

Druhým aspektem společenství ve svatých věcech je společenství charismat. Duch Svatý uděluje věřícím množství duchovních darů a milostí. Toto – řekněme – „vynalézavé“ bohatství darů Ducha Svatého je zaměřeno na budování Církve. „Charisma“ je trochu obtížné slovo. „Charismata“ jsou dary, které dostáváme od Ducha Svatého. Jeden dostal darem, že je takový, nebo určitou schopnost či možnost... Ale tyto dary jsou nám dány nikoli proto, aby zůstaly skryty, nýbrž proto, aby z nich něco měli druzí. Nejsou dány k dobru toho, kdo je obdržel, ale k užítku Božího lidu. Pokud však nějaké charisma, některý z oněch darů slouží k potvrzení obdarovaného, potom je pochybné, zda je toto charisma autentické, anebo není autenticky žito. Charismata jsou zvláštní milosti, které jsou dány některým, aby z nich měli užitek mnozí jiní. Jsou to schopnosti, inspirace a vnitřní vnuknutí, která se rodí ve vědomí a zkušenosti určitých lidí, kteří jsou povoláni, aby se dali do služeb společenství. Tyto duchovní

dary se přičítají ke svatosti Církve a jejího poslání. Všichni jsme povoláni je respektovat v sobě a v druhých a přijímat je jako podněty užitečné pro přítomnost a plodnost Církve. Svatý Pavel varoval: „Nezhásejte oheň Ducha“ (1 Sol 5,16). Nezhásejte Ducha, který nám dává tyto dary, tyto schopnosti, ctnosti a tolik krásných věcí, jimiž Církev roste.

Žít jednotu Církve znamená nehledat svůj zájem, ale sdílet soužení a radosti bratří a v ochotě nést břemena těch nejslabších a chudých.

Jaký je náš postoj k těmto darům Ducha Svatého? Uvědomujeme si, že Duch Svatý má svobodu dát je, komu chce? Považujeme je za duchovní pomoc, kterou nás podporuje a posiluje naši víru a také naše poslání ve světě?

Společenství lásky

A přejdeme ke třetímu aspektu společenství ve svatých věcech, totiž ke společenství lásky. Jednota mezi námi je vytvářena láskou. O prvních křesťanech říkali pohané, kteří je pozorovali: „Pohleďte,

jak se mají rádi. Není mezi nimi nevraživost, nepomlouvají se navzájem. To je krásné.“ To je Boží láska, kterou nám Duch Svatý vlévá do srdce. Charismata jsou v životě křesťanského společenství důležitá, ale jsou to vždycky prostředky k růstu v lásce, kterou svatý Pavel řadí nad všechna charismata (srov. 1 Kor 13,1–13). Bez lásky jsou totiž i ty nejmirořadnější dary k ničemu. Někdo řekne: „Tento člověk uzdravuje, dokáže uzdravovat lidi! Co však láska v jeho srdci? Má lásku? Pokud ano, jen tak dál, ale pokud ji nemá, Církvi neprospěje.“

Dary, jež jsou bez lásky, neslouží Církvi, neboť kde není láska, je prázdné, které vyplňuje egoismus. Budeme-li všichni egoisty, pouze egoisty, můžeme žít ve společenství, v pokoji? Je možné žít v pokoji, je-li každý z nás egoistou? Je to možné? Ne! Proto je nezbytná láska, která sjednocuje, činorodá láska. I ten nejmenší náš skutek lásky má dobrý účinek na všechny! Žít jednotu Církve a společenství lásky proto znamená nehledat svůj zájem, ale sdílet soužení a radosti bratří (srov. 1 Kor 12,26), v ochotě nést břemena těch nejslabších a chudých. Tato bratrská solidarita není rétorickým obratem, nějakým úslovím, nýbrž integrující součástí společenství mezi křesťany. Pokud ji žijeme, jsme ve světě znamením, jsme „svátostí“ Boží lásky. To jsme jedni pro druhé a pro

Giovanni Cariani: Cesta na Kalvárii – Ježíš a Veronika (cca 1519). Foto: Wikimedia Commons

všechny! Nejde jenom o drobnosti lásky, které si můžeme vzájemně dát, ale o něco hlubšího. Jde o společenství, které nás uschopňuje vejít do radosti i bolesti druhých, abychom si je osvojili upřímně.

Často jsme vyprahlí, lhostejní, odtažití, a místo abychom sdíleli bratrství, předáváme nevrlost, chlad a egoismus. A mohou naše církve růst nevrlostí, chladem a egoismem? Může tak růst celá církev? Nikoli. Nevrlost, chlad a egoismus Církvi růst nepřináší. Církev roste jediné

láskou, která přichází z Ducha Svatého. Pán nás zve, abychom se otevřeli společenství s ním ve svátostech, v charismatech a v lásce, abychom důstojně žili svoje křesťanské povolání.

A nyní mi dovoluňte požádat vás o jeden skutek lásky. Buďte však klidní, nebude se konat sbírka! Skutek lásky. Než jsem přišel na náměstí, byl jsem navštívit jistou jeden a půlroční holčičku, která trpí velmi vážnou nemocí. Její tatínek a maminka se modlí a prosí Pána za její uzdravení. Jme-

nuje se Noemi a usmívala se, chudinka. Prokažme skutek lásky. Neznáme ji, ale je pokřtěná. Je jedna z nás, je křesťankou. Prokažme jí skutek lásky a nejprve mlčky prosme Pána, aby jí pomohl a daroval zdraví. Chvilí mlčky a pak se pomodleme Zdrávas Maria... A nyní všichni prosme Matku Boží za zdraví pro Noemi. Zdrávas Maria... Děkuji za tento skutek lásky.

Přeložil P. Milan Glaser SJ

Radio Vaticana

(Mezititulky redakce)

FRANTIŠKOVA ÚZKÁ CESTA

Papež František nás pobízí, abychom šli proti proudu. O křesťanském radikalismu mluví na svých ranních mších. Nejsou to velké veřejné promluvy. Přichází na ně různé kategorie lidí angažovaných v Církvi: od vatikánských prelátů i laiků z papežských institucí po biskupy a představitele nejrůznějších hnutí přijíždějící do Říma. Právě před ně staví papež vysoké nároky, varuje před pokrytectvím, ukazuje, v čem spočívá úzká cesta evangelia. Velmi často tam uslyšíte různé varianty na anatema: „Kdo jedná takto, není křesťanem.“ „To není křesťanství.“ „To není cesta Církve.“

Církev se tedy v těchto měsících snaží pochopit, jak uplatňovat papežské učení v praxi. Jsou oblasti, kde je cesta proti proudu nasnadě: například v ekumenismu. Na přelomu října a listopadu proběhlo v Jižní Koreji plenární zasedání Světové rady církví. Účastnila se jej také vatikánská delegace, ačkoli katolická církev není členem této organizace. Katolíci se zapojili do ekumenického hnutí až po II. vatikánském koncilu, a dnes jsou jednou z mála církví – ne-li jedinou –, které vskutku záleží na opětovném sjednocení rozdělených křesťanů. Tak tomu přinejmenším bylo na posledním plenárním shromáždění Rady. Jsme tady především proto, abychom připomínali, že úsilí o plnou jednotu by mělo být hlavním úkolem všech křesťanů, protože to po nás chce Kristus, řekl šéf katolické delegace biskup Brian Farrell.

V dnešní situaci Světové rady církví je to zřetelně cesta proti proudu. Z velkých ideálů, které stály u jejího zrodu, mnoho nezůstalo. Organizace usilující o jednotu křesťanů se postupem času změnila v instituci utvrzující v rozdílech a garantující jejich zachování ve jménu vznosného hesla o účtě v různorodosti. Místo o jednotu jde o spolupráci v oblastech, které nebudí kontroverze. Jak přiznal generální sekretář Rady, luteránský pastor Olav Fykse Tveit, touto neutrální půdou spolupráce

Křesťané se zpronevřují evangeliu, když se chtějí zalíbit sekularizovanému světu za cenu kompromisů v etických otázkách.

je úsilí o pokoj a spravedlnost ve světě. Ještě nikdy jsme na tomto poli nebyli tak jednotní jako dnes, ujišťoval pastor Tveit.

Celosvětové setkání Rady církví bylo jistě příležitostí obdivovat, kolik dobrého se zrodilo z evangelia. Účastnilo se ho víc než 3 tisíce lidí, delegátů 345 křesťanských vyznání. Jejich vystoupení měla často formu svědectví, někdy i dojemného. Křesťané skutečně dělají mnoho dobrého, někdy spolu dokonce spolupracují. Je o co se dělit. Je možné se společně pomodlit, potěšit se a vyšší aspirace nechat stranou. Mnoha církvím a komunitám tato nezávazná forma jednoty stačí. Pro většinu křesťanů je

to však příliš málo. Vedle katolíků to platí také pro dnes nejdynamičtější proud protestantismu, tzv. evangelikály. Ani ti nepatří mezi členy Rady.

Měkká forma ekumenismu vadí stále více také pravoslavným církvím. Velký rozruch vyvolal na korejském shromáždění projev představitele Moskevského patriarchátu, který je řádným členem této instituce. Metropolita Hilarion radikálně vystoupil proti sekularizaci současného světa. Vyčetl církvím, že se zpronevřují evangeliu, když se chtějí zalíbit sekularizovanému světu za cenu kompromisů v etických otázkách. A Světovou radu církví vybídl, aby svou energii lépe využívala – k obraně pronásledovaných křesťanů.

Vystoupení metropolity Hilariona vyvolalo pobouření mnoha ekumenických delegátů. Narušil totiž základní pravidlo Rady – respekt k různorodosti. Moskevský patriarchát se už neumí hezky různit. Těžko se mu divit, vezmeme-li v úvahu, že některé z církví tolerují sexuální dezorientace různého druhu a interrupci uznávají za právo člověka. Myslím, že sám František, ten, kterého známe z ranních mší, by nemohl postupovat jinak. Světová rada církví je jistě místem, kde křesťané musejí jít proti proudu.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Boží služebník don Titus Zeman SDB

Další osobností v našem seriálu o martyrech střední a východní Evropy je salesiánský kněz Titus Zeman ze Slovenska. Pro dobro svých spolubratřích v době nesvobody neváhal riskovat svůj život. Dnes probíhá proces jeho beatifikace.

Narodil se 4. ledna 1915 v Bratislavě-Vajnorech. Byl nejstarší z desíti dětí Jana Zemana a Agneši, rozené Grebečiové. Otec jezdil s koňmi – rozvážel zboží na trhy, do obchodů a pomáhal lidem na polích. Matka se starala o děti a o domácnost. Rodiče vychovávali své děti ve víře, otec dokonce pomáhal v kostele svému tchánovi, který byl kostelníkem. Titus začal chodit v šesti letech, v roce 1921, do první třídy Lidové školy ve Vajnorech. V této době už ministroval, ve třetí třídě, v roce 1924, přijal svátost biřmování. V desíti letech vážněji onemocněl a po této zkušenosti a uzdravení poprvé sdělil rodičům, že by se chtěl stát knězem. Rodiče však byli velmi chudí a mysleli si, že od svého přání v budoucnu upustí. Od roku 1925 Titus navštěvoval Československou státní reálku v Bratislavě.

Salesiánem

Díky své víře a věrnosti svému záměru stát se knězem přesvědčil i dona Bokora, který jej na studia přijímal, a i přes obavy rodičů nastoupil do salesiánského ústavu v Šaštíňě, kde absolvoval gymnaziální studia. V roce 1931 byl přijat do noviciátu salesiánské kongregace a v následujícím roce složil své první řeholní sliby. Postupně studoval v Šaštíňě, v Hronském Svatém Beňadiku a ve Fryštáku u Holešova, přičemž zkoušky skládal vždy v pololetí a na závěr školního roku na Římskokatolickém reálném gymnáziu v Klášteři pod Znievem. Zde také v roce 1935 odmaturoval. Následně absolvoval pedagogickou praxi, působil jako salesiánský asistent v Hronském Svatém Beňadiku a v Moravské Ostravě. Na podzim 1937 začal v Římě na Gregoriánské univerzitě studovat teologii, přičemž byl ubytován na koleji Nepomucenum. 7. března 1938

složil doživotní řeholní sliby. Po skončení prvního ročníku pokračoval na teologickém institutu v Chieri u Turína. Během školního roku a prázdnin pomáhal jako asistent v oratoři. 23. června 1940 byl Titus Zeman vysvěcen na kněze v Turíně kardinálem Mauriliem Fossatim. Primici

Don Titus Zeman SDB. Foto: <http://tituszeman.sk>

pak sloužil v rodných Vajnorech 4. srpna 1940. Po návratu na Slovensko začal působit v salesiánské oratoři v Bratislavě a od 1. července 1941 byl ustanoven kaplanem ve farnosti Bratislava-Tehelné pole.

Pedagogem

Inspektor salesiánské kongregace don Jozef Bokor potřeboval nové profesory pro církevní gymnázium v Trnavě, a proto požádal Tita Zemana, aby šel studovat chemii a přírodopis na Přírodovědeckou

fakultu v Bratislavě. V roce 1948 Titus Zeman oba obory završil státními zkouškami. Roku 1943 byl uvolněn z duchovní správy a přeložen do Trnavy, aby učil na tamějším gymnáziu. Na škole vedle svých učitelských povinností zastával také službu školního rádce a kaplana. Při internátě bylo mládežnické středisko a oratoř, kde Titus ve volném čase organizoval pro mládež soutěže a hry.

Už v roce 1946 se na Slovensku začaly projevat proticírkevní tendence – ministerstvo školství odebralo salesiánům biskupské gymnázium v Trnavě a ředitelem školy byl ustanoven komunist. Ten zakázal studentům nosit křížky a jednoho dne zmizely ze stěn ve škole kříže. P. Zeman spolu s dalším pedagogem s tím nesouhlasili a kříže ve škole znovu rozvěsili. Záležitost pak řešili i stížností na Pověřenictvo školství v Bratislavě, získali i podporu biskupa a rodičů. Přesto však byl P. Titus Zeman zbaven místa pedagoga na gymnáziu. V letech 1946–1949 pak působil jako školní rádce a katecheta na salesiánském ústavu v Trnavě.

Převaděčem bohoslovců a kněží

V květnu 1949 zabralo ministerstvo školství salesiánům ústav v Trnavě, otec Zeman byl ustanoven kaplanem v Šenkvicích, kde pracoval v pastoraci i jako katecheta na místních školách. V době tzv. akce K v dubnu 1950 byl P. Titus Zeman díky pobytu na faře v Šenkvicích mimo salesiánskou komunitu, takže nebyl na rozdíl od svých spolubratřů převezzen do centralizačního tábora. Internované spolubratry navštívil v táboře v Podolínici. Poté za ním přijel don Ernest Macák, který ho pověřil úkolem převádět mladé nedostudované kleriky do Itálie do Turí-

na, kde měli dostudovat a stát se kněžími, případně se poté vrátit zpět do vlasti nebo jít působit jako misionáři do světa. Ernest Macák zprostředkoval setkání P. Zemana se zkušeným převaděčem Josefem Mackem. Vytipovaní bohoslovci už byli propuštěni z tábora v Podolínci a měli nastoupit na vojenskou službu k Pomocným technickým praporům. Proto 31. srpna 1950 uskutečnil P. Zeman s pomocí dvou převaděčů první akci – překonali řeku Moravu a převedli do Rakouska skupinu šesti bohoslovců a odtud odjeli do Turína. P. Titus se vrátil s pomocí pana Macka zpět do Československa. Poté se ukrýval a připravoval převedení dalších osob. To se uskutečnilo 23. října 1950 a tentokrát byla převedena sedmnáctičlenná skupina, v níž většinu tvořili opět salesiánská klerici a kněží. P. Zeman začal převádět přes hranice především ty kněze, kterým hrozilo nebezpečí zatčení. Na cestě museli zdolávat mnohé nesnáze – rozvodněnou Moravu, únavu, podchlazení, sovětské hlídky; rakousko-italskou hranici přecházeli v nadmořské výšce přes 2000 m nad mořem a brodili se sněhem.

Přestože italská spolubratři doporučovali P. Zemanovi, aby se už do Československa nevracel a neriskoval, P. Zeman se rozhodl vrátit zpět. V Rakousku však zjistil, že zkušený převaděč pan Macek byl zatčen, a proto se obrátil na jeho kolegu Františka Totka a požádal jej o převedení. 23. března 1951 pak návrat na Slovensko uskutečnili, a přestože je chytila pohraniční hlídka, podařilo se jim uprchnout. Don Titus se musel ukrývat a měnit místo úkrytu. Většinou přespával u spolubratrů, na farách, u přátel a připravoval další skupinu pro odchod do Itálie. 7. dubna 1951 se šel šestnáctičlenná skupina salesiánských kleriků, bohoslovců a kněží v Šaštíně. Následující den nad ránem se k nim ještě přidali další čtyři duchovní. Podmínky však utíkajícím nepřály, po bouřce a jarním tání sněhu byla řeka Morava rozvodněná, její koryto velmi široké a vzhledem k množství stromů a větví ji nebylo možné překonat na člunu. Starší spolubratři byli unavení, čtyři utíkající se v terénu při postupu k hranici ztratili. Ve skupině propuklo zoufalství – starší členové

nevládali situaci psychicky ani fyzicky, neplavci, což byla většina přítomných, se báli překonat rozvodněnou řeku. Přestože se P. Zeman snažil ostatní uklidnit a doporučoval, aby se pokusili o přechod hranice následujícího večera, nakonec se rozhodli vrátit. V této situaci, kdy se skupina rozcházela, bylo šestnáct členů z dvacetidvoučlenné skupiny zatčeno pohraničníky.

Vězněm pro Krista

P. Zeman byl vyšetřován v Levárech, Malackách, pak převezen do vyšetřovací vazby do Bratislavy, následně do Leopoldova, kde byl brutálně týrán. Vyšetřování později popsal slovy: „Když se mám v myšlenkách vrátit k nepředstavitelnému mučení při vyšetřování, řeknu ti upřímně, že se mě zmocňuje strašná hrůza.“

Všechno, co se mi klade za vinu, jsem dělal z lásky k Církvi a zvláště z lásky k salesiánské kongregaci, které děkuji za všechno, čím jsem. Svědomí mi nic nevyčítá, jsem spokojený.

za. Používali nelidské metody bití a trýznění nejvyššího stupně. Opakovaně například přinášeli při výsleších kbelík plný výkalů, strčili mi do něj hlavu a drželi, dokud jsem se nezačal dusit. Obrovské kopance do celého těla, silné údery nějakým předmětem, pohlavky. Po jednom takovém úderu jsem ohluchl.“

Ve dnech 20.–22. února 1952 proběhl u Státního soudu v Bratislavě proces se soudní skupinou zatčených salesiánů a jejich pomocníků – celkem bylo souzeno dvacet osob. P. Zeman byl obviněn z velezrady a špionáže pro CIC a údajnou Vatikánskou zpravodajskou službu a byl líčen v obžalobě jako vlastizrádce, který převáděl přes hranice další nepřátele státu. Prokurátor pro něj požadoval trest smrti. Nakonec byl odsouzen na 25 roků odnětí svobody. Souhrnný trest pro odsouzené byl 308 roků vězení. P. Zeman byl vězněn v pevných vězni-

cích – Ilava, Mírov, Leopoldov, Valdice, v době výkonu trestu byl také na Jáchymovsku, kde pracoval v uranových dolech. Na svobodu byl podmíněčně propuštěn 10. března 1964, s podlomeným zdravím. Žil u bratra ve Vajnorech a pracoval jako dělník v textilním skladu, později jako skladník. V roce 1967 získal povolení sloužit mši svatou před bočním oltářem v kostele ve Vajnorech, avšak pouze v civilních šatech a bez věřících. Denně sem po práci přicházel, po čase mu bylo dovoleno i zpovídat. Státní souhlas pro kněžskou službu získal až během roku 1968. Stále víc se u něj projevovaly zdravotní obtíže, následkem týrání trpěl nočními děsy, prodělal několik infarktů. 8. ledna 1969 po třetím infarktu zemřel a 11. února byl pohřben v Bratislavě-Vajnorech. Po pádu komunismu byl P. Titus Zeman rozhodnutím Městského soudu v Bratislavě 27. února 1991 rehabilitován. V roce 1999 byl otevřen v Bratislavě-Vajnorech farní klub, který byl pojmenován po P. Zemanovi. V současné době probíhá proces jeho beatifikace.

Z lásky k Církvi

U soudu se don Titus Zeman hájil slovy: „Necítím se vinen ve svém svědomí. Všechno, co se mi klade za vinu, jsem dělal z lásky k Církvi a zvláště z lásky k salesiánské kongregaci, které děkuji za všechno, čím jsem. Cítil jsem povinnost převádět „na Západ“ kněze, kterým tady bylo znemožněno kněžsky působit. Za zvláštní poslání jsem pokládal pomáhat salesiánským bohoslovcům a mladým spolubratřím odejít studovat do Turína a dokončit bohoslovecká studia, když se tady po zavření řeholních domů nemohli stát kněžími, což bylo jejich vroucí touhou. Svědomí mi nic nevyčítá, jsem spokojený.“

Vojtěch Vlček

Další díl v čísle 24/2013

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracuje s Českou křesťanskou akademií a Ústavem pro studium totalitních režimů

PO VOLBÁCH: CO S KŘESŤANY?

Kauza církevních restitucí přivzila nenávisť k církvím, umocnila snahu omezit jejich práva a svobodu a zcela vytlačit náboženství z veřejného života. Jaké jsou skutečné motivy tohoto tažení proti církvím?

Bylo to někdy v první polovině devadesátých let, tedy v době, kdy postkomunistické státy horlivě budovaly kapitalismus a kdy jsme my, Češi, platili za vzorné žáky. V Polsku se sešel klub pravicových stran postkomunistických zemí, který podporovali představitelé amerických think-tanků a nadací, a diskutovalo se o plánech a výhledech našeho budování. Mezi námi, vzornými českými žáky, byli někteří vzornější, a uprostřed nás trůnili ti nejvzornější ze všech – úspěšní politici ODS. Proti nám seděli Američané v čele s tehdejšími předsedou konzervativní *Heritage Foundation*, panem Edwinem J. Feulnerem. Jeden z dodnes významných poslanců ODS tehdy začal Američanům vysvětlovat, čím to je, že jsme tak úspěšní.

Je to tím, pravil, že nezatěžujeme náš veřejný život žádným náboženstvím a podobnou veteší. Dodnes si vybavuji vytrštěný pohled pana Edwina J. Feulnera, který ztuhl s otevřenými ústy a pak mlčky zajel do křesla. Ateistická pravice, tento plod lysenkovského křížení komunistické výchovy se studiem ekonomického liberalismu, to bylo pro Američany něco nového.

Peníze až na prvním místě

Dopad našeho ateismu na náš veřejný život by dnes stál za nové zhodnocení v zorném úhlu debaty o /ne/navracení církevního majetku. Už několikrát jsem narazila na výpočty, podle nichž finanční náhrady za nevrácený majetek tvoří poměrně malou částku. Poslední údaj, který jsem objevila na jednom z blogů, uváděl 2 900 000 důchodců, kterým by mohlo být z částky na finanční náhrady přidáno: vychází to na 57 Kč měsíčně na osobu.

Vzpomeneme-li si na oblíbené úsloví našich politiků, že o peníze jde vždy (až) na prvním místě, pak debata o ná-

hradách takový názor zpochybňuje. Jsou tu přece jiné, skutečně závažné příklady neoprávněných zisků ve prospěch jednotlivců nebo skupin. Dá se uvést třeba rozsah evropských dotací do podnikání Andreje Babiše, které jsou snad největší v naší zemi. I když někteří novináři tyto

Manuskript: Podobenství o fíkovníku, detail (1430)
Foto: <http://pilgrimdailyprayer.blogspot.cz>

Evropa dnes trpí sebenávisť. Odmítá vlastní dějiny a svou budoucnost chce stavět na zelené louce. Kácí a planýruje a pak se diví, že není lépe.

částky zmiňují, rozebrat jejich důsledky se bojí. Přesto se neustále poukazuje na „obrovské částky“, které mají ze společného majetku získat církve.

Odmítání kořenu

Zdá se mi tedy zjevné, že tažení proti církvím má jiné než finanční motivy. Konec konců, ve hře je méně než jedno promile státního rozpočtu. Znepokojuje mne ale, že tažení proti katolíkům nemá

žádné jiné, relevantnější důvody. Jde skutečně jen o omílání protikatolických frází, jimž čelíme už od masarykovské první republiky? Jde skutečně jen o odraz depresivní atmosféry, kdy velká část občanů – pod vlivem iracionální „blbě nálady“ – hledá, kdo za to může? Nebo je příčina hlubší, resp. širší?

Snad lze jedině poukázat na to, že i když jsme my, Češi, na svůj ateismus hrdí jako na vlastní specifikum, patříme s ním do dnešní Evropy více, než se nám zdá. Nejsme totiž jediní, kdo odmítá vlastní dějiny a chce svou budoucnost budovat – po komunistickém způsobu – na zelené louce. Papež Benedikt už před časem řekl, že Evropa dnes trpí sebenávisť. Není to jistě ve všech zemích stejné: nelze to říci o katolickém Polsku ani o ruském pravoslaví. Ale o nás to platí téměř na 100 %. Jenže odmítnutí vlastní minulosti je, zdá se mi, klíčem k mnoha problémům, které nám komplikují cestu do lepší budoucnosti.

Někdy koncem padesátých let do naší projekční kanceláře (pracovala jsem tehdy jako kreslička) dorazil stavař, který – světe zbož se – vycestoval, tuším, do Finska. S očima navrch hlavy líčil, že se tam staví úplně jinak. Zatímco u nás napřed všechno pokácíme a zplanýrujeme, aby bylo dost místa, tam se stromy chrání! Zabalí se do drátěného pletiva, a to se ještě vypodloží, aby se kvůli nové stavbě nepoškodilo to, co předtím vyrostlo! Taky jsme měli oči navrch hlavy, jenže nemalá část naší veřejnosti je tam má dodneška. A tak kácíme a planýrujeme – a pak se divíme, že není lépe...

Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

DÍTĚ NA OKRAJI SPOLEČNOSTI

Dítě a důchodová reforma

Autor již poukázal na profesionální slepotu sociologů a ekonomů vůči dítěti a popsal škodlivou činnost bankéřů. V tomto čísle se podrobněji zabývá problematikou důchodové reformy.

Sociology špatně definovaný sociální kapitál je příčinou nepochopení a následného společenského ignorování celé jedné etapy lidského života – dětství. Z dítěte se stal pouhý objekt sociální péče. Právě zde se sociologie ocitla ve slepé uličce a zneschopnila sama sebe. Neschopnost sociologů pojmenovat, definovat a řešit skutečné problémy společnosti v tzv. sociálně vyspělých státech ohrožuje akutně původní populaci, mezigenerační solidaritu, sociální stát i ekonomickou prosperitu země.

Zásadním problémem ekonomů je skutečnost, že ekonomie se v samých počátcích svého rozvoje zcela odtrhla od rodiny (L. Mlčoch 2013) a tím i od dítěte. Ekonomové se na vysoké škole ekonomické nenaucí nic o ekonomice rodin. Ekonomové nemají žádné vědomosti o skutečných peněžních tocích v průběžně financovaných systémech sociálního státu. Důkaz jsem podal na materiálu NERV k důchodové reformě (RCM 20/2013).

Náklady sociálního státu

Připomínám upozornění Bezděkovy komise, že sociální systém bez reforem povede k deficitu ve výši 4–5 % HDP. Nebo jinak řečeno, na ekonomickou prosperitu nemůžeme ani pomyslet bez správně provedených reforem tří pilířů sociálního státu: sociálního, důchodového a zdravotního. Budu konkrétní a každoroční škody u jednotlivých položek vyčíslím:

Sociální systém byl navýšen poslanci napříč politickými stranami o 70 miliard korun ročně před volbami do poslanecké sněmovny v roce 2006. Způsobuje každoroční schodky v uvedené výši.

Důchodový systém je tunelován bezdětnými a částečně rodiči jedináčků ve výši 37,5 miliardy korun ročně. Zatím

se jedná jen o 5 % bezdětných důchodců a 15 % těch, kteří vychovali jen jedno dítě v rodině.

Zdravotní systém je z 80 % průběžně financovaným systémem, protože jen 20 % odvodů na zdravotní pojištění je použito ve prospěch plátců. Je tunelován bezdětnými podobně jako důchodový ve výši 20 miliard korun ročně.

Sečteno a podtrženo, nereformované systémy sociálního státu produkují aktuálně roční schodek státního rozpočtu ve výši 127,5 miliardy korun.

Neschopnost sociologů pojmenovat a řešit problémy společnosti v tzv. sociálně vyspělých státech ohrožuje původní populaci, mezigenerační solidaritu, sociální stát i ekonomickou prosperitu země.

Kumulace problémů

Jsme svědky kumulace problémů sociálního státu způsobené odborníky ze dvou vědeckých oborů.

Sociologové naprosto selhali, protože ani v nejmenším neplní celospolečenskou objednávku ve věci sociálních reforem. Potvrdil to náš nejznámější sociolog J. Keller, když v roce 2008 napsal: „Úkolem sociologie není předkládat reformy. To musejí dělat politici.“ Komentář si jistě udělá každý sám.

Ekonomové politikům naopak vnučují své „sociální reformy“. K jejich reformám je možno poznamenat jen jediné. Zde platí: čím je sebevědomí ekonomů

větší, tím bezohlednější recepty na reformy sociálního státu předkládají. Jejich diletantismus ve věci rodiny, dítěte a průběžně financovaných systémů sociálního státu je tak veliký, že si jej ani nejsou vědomi. Ekonomové ve skutečnosti mohou řídit jen ekonomiku, a i tu jen s rizikem těžkých kolizí.

Vede nějaká cesta z problémů sociálního státu? Nebo jinak položená stejná otázka: pokud selžou odborníci, dokonce ze dvou klíčových vědních oborů současně, z čeho mají politici tvořit zákony v sociální oblasti?

Poučná pohádka

Je nejvyšší čas připomenout sociálně velmi poučnou pohádku „O králi a cestáři aneb o třech groších“. Král si postěžoval, že nemůže vyjít s penězi a pak se zeptal cestáře, jak hospodaří on. Cestář odpověděl: „Vydělávám denně tři groše. Jeden spotřebuji pro sebe, druhý půjčím a ten třetí vracím.“ Král nad tím kroutil hlavou a nakonec se zeptal: „Jak to myslíš, cestáři?“ A cestář povídá: „Jednoduše, jeden groš živí mne. Druhý půjčuji svým dětem, které mne budou živit, až nebudu moci. Třetí vracím svým rodičům. Ti mi kdysi půjčovali tím, že mne živili.“ Podíváme-li se na podstatu sdělení, zjistíme, že pohádka popisuje přirozený důchodový systém, který zajišťoval reprodukci obyvatelstva po celá staletí. Každý se musel postarat o své rodiče ve stáří a zároveň musel investovat do svých dětí, aby si zajistil stáří svoje.

Potřebujeme děti?

Jaká je situace dnes? Jak jsem již napsal, děti ke spokojenému prožití stáří v tzv. sociálně vyspělých zemích nejsou potřeba. Na druhé straně demografové bijí na poplach a mluví o ohrožení sociálního

státu nedostatkem plátců. Vidíte ten rozpor mezi závěrem, že děti pro spokojeně prožité stáří nejsou potřeba, a skutečností ohrožení systémů sociálního státu s důrazem na nedostatek plátců?

Zde je na místě položit klíčovou otázku: Je, nebo není potřeba vychovat děti, aby pracující občan mohl prožít spokojeně stáří bez hmotných starostí?

Není to otázka jednoduchá a většina občanů by ji zodpověděla špatně. Není divu, když název zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění je čistá, doslova stoprocentní lež. V případě I. důchodového pilíře se jedná o průběžně, tj. mezigeneračně financovaný systém. Proto nejde o žádné pojištění, ale o daň. Peníze z I. důchodového pilíře vyplácené starobním důchodcům jsou dividendami z investic do výchovy dětí.

Co je nepochopitelného na tom, že pracující občan vychovává děti a ty mu v době jeho stáří přispívají na důchod? Hned se samozřejmě vynoří vztahová otázka. Proč by měly děti v dospělosti přispívat na důchod úplně cizím lidem, kteří je nevychovali? Téměř současně se také vynoří myšlenka směřující k sociálně neintegrováním mnohodětným rodinám. Najednou je ze zdánlivě jednoduchého vztahu rodiče a děti gordický uzel. Právě ten zde rozetnu.

Zásluhovost v I. důchodovém pilíři

Pokud přijmete fakt, že na naše starobní důchody nám přispívají výhradně naše dobře vychované, pracovitě děti, pak klíčovou otázkou důchodové reformy je precizní definování zásluhovosti v I. důchodovém pilíři. Přesněji podílu bezdětných na nákladech výchovy dětí těch druhých. Podle výsledků propočtů daňového poradce A. Berana se podílejí pracující rodiče dětí na úplných nákladech výchovy dětí z 83 % a bezdětní ze 17 %. Podle Prof. PhDr. Martina Potůčka, CSc. MSc., vedoucího Centra pro sociální a ekonomické strategie Fakulty sociálních věd Karlovy univerzity se bezdětní podílejí prostřednictvím přerozdělených daní na úplných nákladech výchovy dětí těch druhých do 20 %.

S odvoláním na tabulku nazvanou „Investice občanů podle počtu vychovaných dětí do I. důchodového pilí-

ře“ v článku Ekonomové a dítě (RCM 20/2013) se přímo nabízí správné řešení. Tím je postupné, a proto sociálně citlivé částečné převedení bezdětných do spořicího důchodového pilíře.

Nejdříve sdělím bezdětným špatnou zprávu: Zvyšujete si neprávem svoji životní úroveň o peníze, které ušetříte na výchově dětí. Právě tyto peníze si musíte na zajištění svého stáří odložit. Pokud tak neučiníte, tunelujete jako důchodce z I. důchodového pilíře v průměru 1 600 000 Kč. Na důchod si proto musíte spořit od začátku své ekonomické aktivity. Spořit ve výši 3300 Kč měsíčně, pokud chcete průměrnou výši starobního důchodu.

Alphonse Cornet: Palačinkový den (1843). Foto: Wikigallery

**Jeden groš živí mne.
Druhý půjčuji svým dětem,
které mne budou živit, až
nebudu moci. Třetí vracím
svým rodičům. Ti mi kdysi
půjčovali tím, že živili mne.**

Teď sdělím bezdětným jednu lepší zprávu: Těch 3300 Kč měsíčně je pouze poloviční částka ve srovnání s náklady na výchovu dítěte v rodině s běžným příjmem rodičů. Bezdětní si budou ukládat své peníze na svá osobní konta do státem garantovaného spořicího důchodového pilíře. Stát jim dorovná inflaci a přidá jedno procento úroků každý rok navíc. Pokud by stát nepřidal jedno procento úroků nad inflaci, museli by bezdětní spořit nikoli 3300, ale 4000 Kč měsíčně na stejně vysoký starobní důchod.

Ta nejlepší zpráva pro bezdětné nakonec: Bezdětní při odchodu do důcho-

du změnu nepocítí. Bezdětní dostanou přesně stejný důchod jako ti, kteří odešli do důchodu před spuštěním reformy, ani o korunu méně. To, co si nestačí ušetřit vzhledem k věku, dostanou v období transformace z I. důchodového pilíře.

Hlavní úkoly důchodové reformy

Zbývá zodpovědět poslední otázku. Jaký smysl má částečné převedení bezdětných do spořicího důchodového pilíře?

Důchodová reforma má tři hlavní úkoly:

- sociálně citlivě vytvořit spořicí důchodový pilíř;
- implicitní (skrytý) dluh v I. důchodovém pilíři přivést k postupnému snižování bez potřeby prodloužení věku odchodu do důchodu;
- s přihlédnutím k předcházejícímu bodu změnit krachující I. důchodový pilíř na trvale udržitelný. Je to zcela jiný cíl než politiky deklarovaný „dlouhodobě udržitelný“.

V průběhu zavádění důchodové reformy je nezbytné zaručit:

- nulové reformní náklady pro státní pokladnu díky použití dostatečně dlouhé doby transformace;
- provedení důchodové reformy sociálně citlivým způsobem, bez negativních dopadů na některé věkové skupiny obyvatelstva;
- bezrizikovitost reformy v oblasti ekonomické i sociální, a proto žádná rizika pro vládu;
- mladí lidé si uvědomí, že vychovávat děti v rodině má smysl; tím se mladým otevřou nové životní perspektivy.

V páté části si společně posvítíme na dítě v oblasti sociální. Ukážeme si rozsah katastrofy, kterému jsou vystaveny rodiny s dětmi. Následně si řekneme, jak finančně i společensky rehabilitovat rodiny s dětmi pracujících rodičů, a to vše ve prospěch řádné výchovy dětí v rodině.

Ivo Patta

*Pokračování v dalším čísle
(Mezitimulky redakce)*

*Ivo Patta spolupracuje
s Centrem pro sociální
a ekonomické strategie
Univerzity Karlovy*

DOBŘÉ DÍLO JOSEFA FLORIANA

Letos uplynulo 140 let od narození literáta, vydavatele a překladatele Josefa Floriana a 65 let od uzavření jeho edice Dobré dílo.

Strom. Košatý strom. Namáhaný, ale odolný, s pevnými kořeny a mohutnou korunou, nesoucí vytrvale a spolehlivě dobré ovoce. Plody Dobrého díla nepodléhají zkáze, a jsou proto hledané i s velikým časovým odstupem. Pozvolna končí rok přinesl dvě výročí, která mohou svým způsobem celé téma vymezit: uplynulo v něm 140 let od narození staroříšského vydavatele Josefa Floriana a 65 let, kdy vyšel (směl vyjít) poslední opus Dobrého díla, *O potřebnosti Církve*.

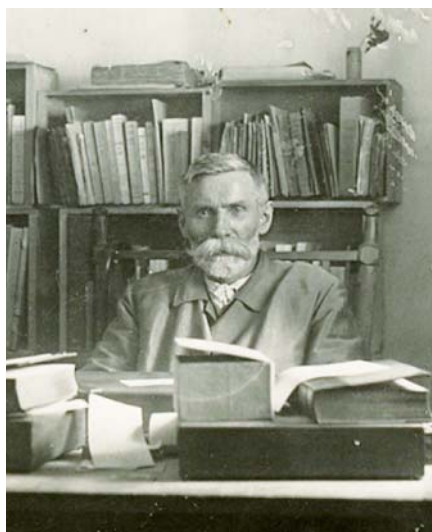
Josef Florian umírá v oktávu Narození Páně roku 1941. Přesto ještě žijí pamětníci tohoto osobitého a nezdolného muže – pedagoga a vzdělance, muže s jasnozřivou intuicí i nesmlouvavého kritika, ale také silně věřícího katolíka, hlavy rodiny a otce dvanácti dětí. Dnešnímu pohledu se doba, ve které žil a působil Josef Florian, jeví velice vzdálenou a úplně jinou. Monarchie, první světová válka, založení Československa, Mnichov a protektorát, krátké nadechnutí po osvobození... Všechna tato údobí byla doprovázena publikační činností ve Staré Říši.

Vzpomínka Jana Floriana

Jan Florian ml. (*1964), výtvarník, syn Jana a Karly Florianových, vnuk Josefa Floriana, k činnosti svého děda uvádí:

Josef Florian (1873–1941), katolický myslitel, vydavatel první poloviny 20. století, spolupracoval mimo literátů i s mnoha významnými výtvarnými umělci. Jeho styky a činnost s lidmi literárně činnými je poměrně dokonale zmapována. Spolupráci a stykům s výtvarnými umělci se však již taková pozornost (až na zprofanovaného Rouaulta, se kterým měl Florian stejný ideový názor) na bázi vědeckého mapování nevěnovala. Téměř vůbec se neví, že Florian udržoval blízké kontakty s mnoha výtvarníky již na samém začátku 20. století. Někteří badatelé se podrobněji věnují jeho stykům s výtvarníky až od doby po 1. světové válce.

Především tomu, že od 20. let minulého století úzce spolupracoval se skupinou Junge Westphalen (Willi Wessel, Josef Horn, Otto Coester, Anette Engelmannová, Albert Schamoni). Velmi málo se ví o tom, že Josef Florian, který svoji vydavatelskou činnost začal v roce 1903, spolupracoval s výtvarníky evropského formátu své doby již před první světovou válkou. Ve své nakladatelské činnosti využil v této době pro výzdobu a ilustrace knih svého vydavatelství reprodukce

Josef Florian. Foto: <http://www.moderni-dejiny.cz>

předních německých expresionistů jako např. Nolde, Seewald, Schrimpf, Kraus, Klein, Macke, Marc, Metzler. Je tedy pochopitelné, že s těmito výtvarníky udržoval nejenom korespondenční kontakty, ale i kontakty osobní. Úzké vazby Josefa Floriana na tyto expresionisty dokazuje například Florianův portrét vytvořený Augustem Mackem v roce 1911.

Josef Florian nebyl sběratelem výtvarných prací. Výtvarná díla shromažďoval za účelem studia, aby doplnily jeho nakladatelskou činnost a především se staly součástí „Hory studia“. Dovedl však rozpoznat uměleckou hodnotu díla i u autorů, kteří ještě v jeho době nebyli

známí (např. G. Rouault, Nolde, Marc). Florian si umění vážil a děl, která se mu dostala do ruky, se nikterak záměrně nezabýval. Tím vznikl obrovský konvolut olejů, pastelů, akvarelů, reprodukcí a dokonce i soch, dnes nazývaný sbírkou. Nalézáme zde díla velmi ceněných autorů, jako byli např. Georges Rouault, Ernst Ludwig Kirchner, Max Pechstein, Henri Matisse, Franz Marc, Wassily Kandinsky, August Macke, Alexei von Jawlensky, Emil Nolde, Otto Mueller, Carlo Mense, Albert Schamoni, Eberhard Viegner, Wilhelm Wessel, Otto Coester, Edvard Munch, Paul Gauguin, Francisco Goya, Marc Chagal, Ludwig Meidner, Honore Daumier, Théophile. Některá z děl těchto autorů jsou doposud ve vlastnictví vnuků Josefa Floriana.

Rozhovor s vnučkou Karlou

Karla Florianová Nixová (*1977), dcera Jana Floriana, vnučka Josefa Floriana, v rozhovoru vzpomíná:

Vaším zájmem je genealogie rodu Florianova. Kde hledat začátek této vaší práce? Ten souvisí s výročími osmi set let založení kláštera v Nové Říši. Pan opat Kosík se mne otázal, zda by někdo z rodiny nechtěl uspořádat výstavu o dědovství a vůbec celé rodině, protože všichni byli nějak – především výtvarně – činní. Ujala jsem se toho a při té příležitosti se mi dostaly do ruky staré fotografie i spousta dalších dokumentů – rodné listy, knihy atd. Všechno jsem se snažila uspořádat do formátu jedné výstavy a při té příležitosti jsem pronikala hlouběji do historie celého rodu.

Nějaké zvláštní objevy – o čem se v rodině nemluvilo, co se netradovalo...

Smůlou mojí – ale především obce – bylo, že v roce 1758 strážník velkou část obce i staroříšskou faru, takže všechny materiály starší tohoto data jsou ne-

návratně ztraceny. Zde nepomůže nikdo a nic, žádný státní archiv, protože veškeré listiny byly uloženy na farách. Nejzajímavějším bodem pátrání je tedy tento rok. Nejstarším zjištěným předkem vydavatele Dobrého díla byl Melchior Florian; ten se narodil roku 1761 ve Veselí, zaniklou to vsí za Starou Říší, poblíž dnešní vsíky Nepomuky, také již s nemnoha obyvateli. Měl několik dalších sourozenců a žili v Opatově na Třebíčsku. Jeden z potomků mne nedávno kontaktoval. Jmenuje se Andreas Florian, žije v Budapešti a pochází právě z této opatovské větve.

Vydavatel Josef Florian se narodil ve Staré Říši. Dům čp. 69 dodnes stojí. Důležitým místem byly ovšem právě Nepomuky...

Tam žili prababička s pradědouškem před narozením dětí. Přestěhovali se do Staré Říše a postavili domek, který se dnes nachází ve středu obce.

A Josef Florian byl...

... byl čtvrtým v pořadí ze šesti sourozenců. Nejstarší sestra Kateřina, narozená v roce 1865, ještě v dětském věku tragicky zahynula. Dle rodinné tradice se pod ní ulomila větev při česání třešně, spadla do studny a utopila se... Druhým dítětem byl Jan, řečený kmotříček, povoláním tesař. Ten se v mládí zahleděl do panské dcerky, ale tomuto svazku nebylo ze strany jejich rodičů přáno. Kmotříček si později namluvil nejbohatší selku ve vsi, vdovu. Pohnutkou nebyl snad ani tak majetek, jako spíš takové to florianovské „však já vám ukážu...“ Dlužno ale říci, že ji, o 25 let starší (Jan se narodil v roce 1867 a prateťička Františka roz. Jeřábková v roce 1842), s láskou dochoval až ke hrobu. Děti, zřejmě z důvodu vyššího věku, neměli. Zde tedy nedošlo k zázraku, jak je známe z Bible... Pak začala ve Staré Říši stavba domu čp. 175, kterému se dodnes říká vila. Jako další přišla na svět Marie, která však zemřela jako nemluvně. Pak už přišel na svět dědoušek.

A dále...

... následovali ještě Vojtěch (*1875) a teta Antonie (*1878). Ta později sehrála v Dobrém díle svůj sólový part.

Ohledně potomků se obě rodiny – dědouškova i naše, tedy mých rodičů Jana Floriana a Karly, rozené Křemečkové – kopírují: šest dětí a shodné pořadí dcery a synové.

Hezké... V domě čp. 69 ale zůstala nako-nec Antonie. V Dobrém díle byla – dnešními slovy – manažerkou; jistě i díky své různé povaze. Starala se prý hlavně o finanční stránku věci.

Ano, to především. Josef Florian se žení, a to s Františkou Stehlíkovou, rodačkou z Cidliny. Přivedli na svět dvanáct dětí, a moje babička šla pak, myslím si, přímo do nebe. Poslední dítě, strýce Václava, povila v 45 letech... Rodina a děti, to vše je již dobře zmapováno. Obdivuhodné je, že vlastně všechny děti se nějak podílely na vydávání Dobrého díla. Kolorování, obrázky, překlady, dcera Eva vyřizovala

francouzskou korespondenci... každý přispíval svým dílem.

Z čeho pramenila silná orientace Josefa Floriana na Francii? Našla jste snad nějaké rodové vazby?

Jednoznačně to „zavinil“ Léon Bloy! Dědouškovo vzdělání, intuice a zápal pro věc pak odpálily celou lavinu. Bloy či Rouault, němečtí výtvarníci i řada dalších umělců byli tak nějak ve stínu své doby, leckdy doslova podradní. Do povědomí se dostali až mnohem později. Ale to je vlastně i osud či úděl Dobrého díla. V době, kdy žilo, bylo obecně nedoceno. Jenže skutečné hodnoty jsou trvalé a nezpochybnitelné. A hodnoty duchovní se ani hájit nemusí, v síle Ducha obstojí pokaždé – před soudem světa, času i dalších generací.

*Připravil P. Jindřich Tluka
Pokračování v dalším čísle*

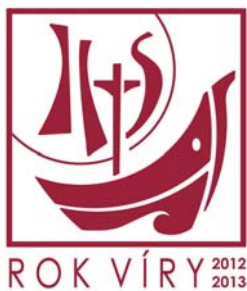
Výstava KATEDRÁLA A ŽIVÁ SETKÁNÍ Tradice a víra v obrazech

V Praze bude 7. prosince 2013 slavnostně otevřena netradiční fotografická výstava s názvem „Katedrála a živá setkání“, uspořádaná Metropolitní kapitulou u sv. Víta v Praze ve spolupráci s fotografy Romanem Albrechtem a Irenou Grimovou. Výstava probíhá v termínu 7. prosince 2013 až 12. ledna 2014 pod záštitou Jeho Eminence kardinála Dominika Duky, arcibiskupa pražského, a první dámy paní Irvany Zemanové, a to v malebných prostorách Mladotova domu na Pražském hradě, v ulici Vikářská 37.

Dílo samotné představuje kouzlo hry se světlem nejen v nádherných prostorách katedrály sv. Víta a je průřezem významných událostí pořádaných Metropolitní kapitulou v roce 2013. Cílem výstavy je nejen ukázat skvost architektury, ale hlavně to, jak je naplňován člověkem. A bez něj by ztratil svůj duchovní smysl. Více informací o výstavě naleznete na webu Člověk a víra.

www.clovekavira.cz
www.facebook.com/clovekavira
clovekavira@gmail.com
731 137 271

ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ

Z Kristovy vůle Církev vlastní moc odpouštět hříchy pokřtěným a vykonává ji prostřednictvím biskupů a kněží, obvykle ve svátosti pokání. Při odpuštění hříchů jsou kněží a svátosti pouhé nástroje, jimiž Ježíš Kristus, jediný původce a dárce spásy, v nás působí odpuštění hříchů a dává nám milost ospravedlnění. (KKC 986–987)

Téma odpuštění vin, dluhů či hříchů je tématem, o němž sám Kristus hojně mluví jako o důležité skutečnosti. A není až tak těžké pochopit proč. Když zvážíme svou situaci, pak snadno chápeme, že bez odpuštění našich vin by nám brány nebe musely zůstat zavřené.

Kristus den po svém vzkříšení dechl na své apoštoly a řekl jim: „Přijměte Ducha Svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ (Jan 20,22–23) Tato služba usmíření úzce souvisí s posláním, které Kristus výslovně svěřil apoštolům o něco později: „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal.“ (Mt 28,19–20)

Bůh je ten, kdo odpouští hříchy, ale rozhodl se, že to běžně bude dělat skrze služebníky své Církev – apoštoly a jejich nástupce. Svátý Jan Zlatoústý poukazuje na velkolepost této skutečnosti: „Kněží dostali moc, kterou Bůh neudělil ani andělům, ani archandělům. To, co kněží vykonají zde na zemi, Bůh potvrzuje tam nahoře.“ (*De sacerdotio*, 3, 5)

Nikomu, komu neschází lítost a kdo koná pokání, není odpuštění odepřeno. Není takový hřích, který by nemohl být v Církvě odpuštěn, když hříšník po odpuštění touží. Kristus, který zemřel za všechny lidi, chce, aby v jeho Církvě byly vždy otevřeny brány odpuštění každému, kdo se vzdálí od hříchu.

Svátost křtu dokonale odpouští všechny hříchy i tresty za ně. Pro hříchy, kterých se dopustíme po křtu, ustanovil

Kristus svátost smíření, abychom skrze ni dosáhli bezpečně a s jistotou jejich odpuštění.

Svátý Augustin říká, že „kdyby v Církvě nebylo odpuštění hříchů, nebylo by žádné naděje na věčný život a na věčné osvobození.“ (*Sermones*, 213, 8)

Naše víra v odpuštění hříchů skrze Církev se opírá o Boží příslib, jeho slovo a jeho příkaz. Proto nemáme právo o něm pochybovat. Když Kristus říká: Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, kdo by mohl tvrdit, že jeho hřích je příliš velký?

fr. Cyprián Suchánek OP

P. Mgr. Cyprián Suchánek OP, rektor kostela sv. Bartoloměje v Praze

Nabídka kalendáře 2014

Katolický kalendář 2014

Nástěnný rodinný kalendář. Obsahuje svátky dle římského misálu z roku 1962 se zohledněním místních svátků našich diecézí. Ke každému měsíci je přiřazen tematický poučný či inspirativní text a barevný obrázek. V kalendáři jsou graficky odlišeny postní dny, zasvěcené a doporučené svátky, dny pracovního klidu v České republice, změny času atd. Kalendář pro rok 2014 je specifický zaměřením na Syllabus Pia XI., od jehož vydání v roce 2014 uplyne 150 let. *Cena 90 Kč*

Výklad mše svaté

Do tisku připravilo sdružení Krása liturgie rovněž „Výklad nejdražší oběti Mše svaté“ od ctihodného Martina z Kochemu, který v 18. století patřil k vůbec nejvydávanějším autorům ve střední Evropě. Publikace je přepisem vydání z roku 1931 a je možné ji objednat společně s kalendářem za zvýhodněnou cenu skrze webové stránky www.krasaliturgie.cz nebo na emailové adrese info@krasaliturgie.cz. *352 str., 195 Kč*

Od dvou a více objednaných ks je možné využít slevy. Další informace na www.krasaliturgie.cz.

Jak to vidí Zdeněk Koudelka

Změna církevních restitucí může ohrozit majetek obcí i důvěru v právo

Pokud by někdo proti vůli církvi chtěl jednostranně a bez přiměřené náhrady zrušit jejich majetkový nárok vzniklý podle účinného zákona a platných smluv, jednalo by se o krok, který je v rozporu s právem.

Bohuslav Sobotka proklamuje snahu o změnu církevních restitucí. V tom je podporován Andrejem Babišem. Z pohledu zemědělského podnikatele je logické, pokud bude hnutí ANO moci z vládní pozice mít vliv na státní zemědělský majetek, což by v případě vydání části tohoto majetku církvím mělo menší. Nicméně Sobotka nikde nepředstavil, jak si změnu církevních restitucí představuje. Pokud půjde o snahu nové vlády jednat s církvemi o nové dohodě, je to možné. Jednat může kdokoli o čemkoli. Právně závazným výsledkem však musí být smlouva odsouhlasená oběma stranami, tedy i církvemi. Pokud by však proti vůli církvi chtěl Sobotka mocensky jednostranně a bez přiměřené náhrady zrušit majetkový nárok vzniklý podle účinného zákona a platných smluv, šlo by o krok, který je v rozporu s právem.

Součástí přijatého řešení církevních restitucí je, že se za výplatu finanční náhrady vzdají církve nároků na majetek,

který se jim fyzicky nevydává, protože dnes nepatří státu, ale především obcím. Tento majetek byl pro církevní restituce chráněn a od roku 1991 platil vůči němu blokační paragraf, kdy jej dosavadní vlastník nemohl zcizit. Teprve přijetím církevních restitucí byl tento majetek obcím plně uvolněn, protože za něj církve dostanou finanční náhradu. Je logické, že pokud stát nějakým právně revolučním krokem jednostranně zruší nároky plynoucí ze zákona a smluv o majetkovém narovnání mezi státem a církvemi, budou církve požadovat tento majetek po obcích soudně.

Bohuslav Sobotka by měl říci, jak si představuje změnu církevních restitucí. Pokud taková změna bude mocensky jednostranná, půjde o právně revoluční krok, který je v rozporu s ústavním právem i našimi mezinárodními závazky na ochranu základních práv, kam patří i ochrana vlastnictví a jiných majetkových práv. Sobotka by rozdělil společnost

na privilegované, vůči kterým se právo dodržuje, a ponížené, vůči nimž se právo dodržovat nemusí. Nejprve by mezi ponížené zařadil církve, ale co když to zítra bude Sokol či restituenti z 90. let 20. století? A co když tam zařadí i svou vnitrostranickou opozici? Tedy lidi, kteří se účastnili schůzky u prezidenta republiky v Lánech 26. října 2013, snad mimo kajícího Milana Chovance. I nacistické Německo začalo překrucování práva tak, že aniž by novelizovalo občanský zákoník z dob Německého císařství, který zaručoval právní ochranu majetku všem, skrze právní praxi zavedlo, že všichni jsou jen privilegovaní příslušníci německého národa a kdo do něj nepatří (Židé), právní ochrany nepožívá. Z jakých vzorů chce Bohuslav Sobotka při řešení církevních restitucí čerpat?

Doc. JUDr. Zdeněk Koudelka, Ph.D. Katedra ústavního práva a politologie Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně

Kdo vytrvá až do konce, bude spasen

Kdykoli nás postihne nějaké trápení či soužení, je to pro nás napomenutím i výstrahou. Neboť ani sama naše svatá Písma nám neslibují pokoj, bezpečí, klid. Evangelium nezamlčuje ani soužení, trápení a pohoršení. *Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen.* Co vlastně dobrého kdy přinesl tento život už od doby prvního člověka? Od tehdy člověk propadl smrti, od tehdy ho stihla kletba, z níž nás vysvobodil až Kristus Pán.

Nemáme však, bratři, reptat, *jako někteří reptali*, jak říká apoštol, *a umřeli za to na hadí uštknutí.* Co tak neobvyklé-

ho, bratři, postihuje právě teď lidské pokolení, čím by netrpěli již naši předkové? Jistě shledáváš, že lidé reptají na svou dobu, že prý to bylo za dob našich rodičů lepší. Kdyby se mohli vrátit zpět do časů svých rodičů, i tam by reptali.

Proč tedy považuješ minulou dobu za lepší než tu, v níž žiješ? Od prvního Adama až k Adamovi dneška jen práce a pot, trní a bodláčí. Měli bychom za naši dobu spíše děkovat, než na ni reptat.

svatý Augustín

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Podpisová akce Jeden z nás (*One of us*) zaměřená na ochranu života byla k prvnímu listopadu úspěšně ukončena. **Petici podepsalo víc než 1,7 milionu občanů a podpořil ji také papež František.** Iniciativa požaduje, aby EU přestala financovat aktivity, při nichž jsou usmrcována embrya, ať již ve výzkumu nebo skrze formy rozvojové pomoci či při realizování záměru tzv. veřejného zdraví. Organizátoři petice se opřeli také o rozhodnutí Evropského soudního dvora z 18. října 2011, podle něhož lidský život začíná oplozením, tj. splynutím mužské a ženské pohlavní buňky. Obrovská podpora občanů EU je příslibem lepších časů!

A další dobrá zpráva, kterou přinesly *Lidovky.cz*: **Čína chce uvolnit politiku jednoho dítěte.** Má také v plánu zrušit pracovní tábory a systém převýchovy prací, který umožňuje odsuzování politických vězňů bez soudního procesu. Tyto pozitivní plány vyplynuly z reformy schválených během listopadového plenárního zasedání ústředního výboru Komunistické strany Číny.

„Drahý a vážený kněz, proslulý skladatel a hudebník, který **svůj dlouhý a naplněný úřad vykonával zejména prostřednictvím sakrální hudby, jež se rodí z víry a víru vyjadřuje.**“ Papež František takto v soustrastném telegramu nazývá člena kardinálského sboru a bývalého papežského kapelníka kardinála Domenica Bartolucciho, který zesnul 11. listopadu 2013 ve věku 96 let. Bartolucci dlouhá léta vedl Sixtinský sbor,

při kterém založil školu pro chlapecký sbor *Schola puerorum*. Vynikající bylo také jeho úsilí o „**moudré docenění cenného pokladu polyfonické hudby, která lidské srdce pozdvihuje ke chvále Boží**“. R.I.P.

Pohřeb kardinála Bartolucciho se konal v den, kdy jsme u nás slavili památku svaté Anežky České. Toto „setkání“ proslulého hudebníka a tiché české princezny lze do-

Koláž: mimi

kreslit slovy z jedné homilie P. Petra Piňhy: **„Svatá Anežka prosí i za zpěv, protože chorál se již nikdo neučí a zpěv je přehlušen skřeky vašich zábav.** Tytam jsou tance vyjadřující radost, vzájemnost a družnost. Tytam jsou písně, ze kterých zněla moudrost a útěcha. V diskoškách se svjejí osamělí jedinci, bičování řevem a záblesky světla. Němé jak ryby pozvolna zabíjené elektrickým proudem tam hyne mládí. **Kdo zaklel tichou českou princeznu a s ní celou zem?**

Kdo? Všichni, kdo se od ní odvrátili jako od hlupáka, který nesáhl po koruně, štěstí, nadbytku, pohodlí a moci. Jenže pozor, ona se nevzdala koruny jen tak. Vyměnila zlatou císařskou korunu za svatozář a změnila se v ideál pevnější než kámen této sochy. A koho tu u cesty vyhlídí a prosí? Každého a kohokoli, kdo tu z nás projde, protože každý z nás má tu moc, aby pomohl obnovit správnost a spravedlnost v její zemi. **Kletba, kterou je stížena, se jmenuje naše mravní bída.** Svatá princezna ožije, až začneme stavět nový a určité moderní, ne muzeálně starodávný svět na pevných základech a zásadách našich předků, až opět bude víno vínem, žena ženou, muž rytířem, děti nadějí, práce na vinici radostí, při které si lidé zazpívají.“

Není moudré moc věřit „objektivním průzkumům“, lepší je vlastní úsudek podepřený lidskou moudrostí. Závěrům takových společenských sond se ale čas od času nevyhneme a pravda je, že nastavují zrcadlo. Tak třeba: „Češi mají poměrně vysoké finanční „sebevědomí“ a většina z nich je přesvědčená, že je finančně zodpovědná a s penězi umí zacházet velmi dobře.“ Realita je ale jiná: „Češi na světovém žebříčku finanční gramotnosti propadli a skončili v poslední trojici. Hůře jsou na tom s finanční gramotností jen Mexičané a Slováci.“ Mnozí naši spoluobčané právě teď zvažují otázku: Budou Vánoce, kolik si na ně mám půjčit?

-zd-

24. 11. **Ne** **Slavnost Ježíše Krista Krále**
2 Sam 5,1–3, Žl 122, Kol 1,12–20, Lk 23,35–43
25. 11. **Po** **sv. Kateřina Alexandrijská, panna a mučednice**
Dan 1,1–6.8–20, Dan 3, Lk 21,1–4
26. 11. **Út** **sv. Silvestr Gozzolini, zakladatel kongregace CSilvOSB**
Dan 2,31–45, Dan 3, Lk 21,5–11
27. 11. **St** **sv. Virgilius**
Dan 5,1–6.13–14.16–17.23–28, Dan 3, Lk 21,12–19
28. 11. **Čt** **sv. Mansuet (Miloslav), biskup a mučedník**
Dan 6,12–28, Dan 3, Lk 21,20–28
29. 11. **Pá** **sv. Saturnin, biskup a mučedník**
Dan 7,12–14, Dan 3, Lk 21,29–33
30. 11. **So** **Svátek sv. Ondřeje, apoštola**
Řím 10,9–18, Žl 19, Mt 4,18–22

1. 12. **Ne** **I. neděle adventní**
Iz 2,1–5, Žl 122, Řím 13,11–14, Mt 24,37–44
2. 12. **Po** **sv. Bibiána, panna a mučednice**
Iz 2,1–5, Žl 122, Mt 8,5–11
3. 12. **Út** **Památka sv. Františka Xaverského, kněze**
Iz 11,1–10, Žl 72, Lk 10,21–24
4. 12. **St** **sv. Jan Damašský, kněz a učitel církve**
Iz 25,6–10a, Žl 23, Mt 15,29–37
5. 12. **Čt** **sv. Sába, poustevník, opat**
Iz 26,1–6, Žl 118, Mt 7,21.24–27
6. 12. **Pá** **sv. Mikuláš, biskup**
Iz 29,17–24, Žl 27, Mt 9,27–31
7. 12. **So** **Památka sv. Ambrože, biskupa a učitele církve**
Iz 30,19–21.23–26, Žl 147, Mt 9,35 – 10,1.5–8

Res Claritatis MONITOR – publicistický třináctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského č.j.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

